

KRIMINALOMSORGEN

Nytt fra kriminalomsorgen

Samling for skoleeiere og ledere Oslo 18. april 2018

Heidi Bottolfs avdelingsdirektør Kriminalomsorgsdirektoratet

Anne Dahl seniorrådgiver Kriminalomsorgsdirektoratet

Hovedutfordringer for kriminalomsorgen 2018: Effektiviseringskrav

- I perioden 2014-2018 er det et samlet nedtrekk for kriminalomsorgen på om lag 190 mill:
 - Direktekutt 150 mill.
 - Nye oppgaver tilsvarende 40 mill
- Nødvendig med varige kutt, blant annet:
 - sammenslåing av enheter,
 - en effektivisering i form av sambruk av kompetanse mellom enheter,
 - gjennomgang av turnus for å oppnå en mest mulig effektiv
 - færre utviklingsoppgaver (herunder i dagens fagsystem),

Kapasitet: Strukturell skjevhet, avvikling av drift Norgerhaven

- I 2017 ble soningskøen redusert til et historisk lavt nivå, samtidig som antall innsettelse i varetekt gikk ned.
- Betydelig nedgang i bruken av fengsler på lavere nivå, pga
 - Økning i bruken av EK (utvidelse til 500 lenker fom 1.1.18)
 - Lavere antall mottatte dommer på ubetinget fengsel
- Konsekvenser:
 - Vurdere nedleggelse av anstalter
 - Ikke forlengelse av Norgerhaven etter 1.9.2018
 - Dublering av inntil 160 plasser inntil Agder-fengselet åpner våren 2020

Dubleringsplasser. Første runde

Halden	10
Ullersmo	10
Eidsberg	10
Kongsvinger	10
Ringerike	10
Sem	6
Skien	6
Åna	15
Stavanger	4
Bergen	15
Bodø	4
	100

Ny kapasitet

- Nytt fengsel i Agder med avdelinger i Mandal og Froland.
- Arendal fengsel Evje avdeling gjøres om til kvinnefengsel, og det skal bygges 10 nye lukkede plasser der.
- Det skal gjennomføres en konseptvalgsutredning for straffegjennomføringskapasitet på Vestlandet, og en konseptvalgsutredning for Oslo fengsel.
- Videre skal det gjennomføres større vedlikeholds- og utviklingsprosjekter ved blant annet Ullersmo, Tromsø, Vadsø og Mosjøen fengsel.
- Fra årsskiftet økes kapasiteten på EK til 500 plasser.

Omorganisering

- JD har på nytt gitt KDI i oppdrag å utrede tonivå organisasjon etter Difis evaluering av kriminalomsorgens organisasjon høsten 2017.
- Første leveranse fra KDI til JD er oversendt med følgende tilrådning:
 - Direktoratet skal være på fire lokasjoner (Lillestrøm, Tønsberg, Sandnes og Trondheim). Ved hver lokasjon skal det være en avdelingsdirektør som skal følge opp nærmere angitte enheter og inngå i KDIs ledergruppe.
 - Det lokale nivået må styrkes gjennom ytterligere sammenslåinger. Dagens skille mellom fengsel og friomsorgskontor skal bygges ned.
- Forslag til enhetsstruktur, gevinstrealiseringsplan og en gjennomføringsplan vil inngå i neste leveranse, som har frist 1. mai 2018.

Oppfølging av arbeidsdriftstrategien 2015-2018

KDI's sentrale oppfølging av arbeidsdriftstrategien:

1. Årlig samling for alle lokale ledere for arbeidsdrift og aktivitet i alle fengsler.
Ledere med lokalt koordineringsansvar for strategien internt, og med skolen, NAV, bibliotek osv.
2. Årlige regionale møter i alle regioner med alle fengsler.
Oppfølging av lokale planer for utvikling av arbeidsdrift og aktivitet som revideres årlig.
3. KRUS og KDI: Årlig aktivitetskonferanse.
4. Sentralt bredt sammensatt koordineringsgruppe som bistår KDI i oppfølging av strategien.

Delmål 1: Øke andel innsatte i aktivitet

- Formålet med strategien er todelt: **Aktivisering og kvalifisering**
- Hovedfokus er aktivisering – arbeid, opplæring, program og andre tiltak.

- Aktivisering er hele fengselets ansvar!

- **Utfordringer:**
 - Aktivisere innsatte i varetekt med restriksjoner og de som isolerer seg.
 - Aktivisere innsatte med psykiske lidelser, psykisk utviklingshemming mv.
 - Fengeslebetjentene må i større grad aktivisere sårbare innsatte.

- **Tiltak:**
 - Flere tilrettelagte aktivitetstilbud for innsatte som ikke nås via arbeidsdrift og skole.
 - Prosjekt Delt arbeidsdag.
 - «Tilpasset arbeidsdag» – aktivisering ut fra innsattes behov – noen deltid og noen fulltid.

Delmål 4: Styrke samarbeidet med skolen

- Både skolen og fengslene rapporterer om mer og bedre samarbeid om opplæring av innsatte.
 - Yrkesfaglig praksis i arbeidsdriften.
 - Godt samarbeid om lærebedrifter.
 - Godt samarbeid om kompetansegivende kurs.
 - Godt samarbeid om praksisattester: 1269 praksisattester totalt i 2017.
-
- Hva kan bli bedre?
 - Flere innsatte ønsker opplæring enn de som får et skoletilbud.
 - Kartlegging av behov for opplæring og arbeid ved innsettelse.
 - BRIK-kartlegging tidlig i oppholdet.
 - Videreføre påbegynt utdanning etter løslatelse.

Delmål 6: En tydeligere markedsorientering av arbeidsdriften

- Etablere en nasjonal profileringsnettside for arbeidsdriftens produkter www.krimprod.no
- Sentral ressurs ansettes i KDI fra 2018.
- Produktutvikling:
Hva er mulig for fengslene i samarbeid med lokalt næringsliv?
- Innovasjonscamp 2018:
14 fengsler/skoleavdelinger deltok.
Imponert over innsatsen og kreativiteten.
Stor takk til skolen lokalt som pådriver.

Delmål 7 : Arbeidsdriften skal tilbys kompetanseutvikling

- Verksbetjentutdanningen er revidert og tilpasset arbeidsdriftstrategien.
- Mer fokus på tverrfaglig samarbeid og motiverende samtaler.

Kompetanseutvikling for verksbetjenter i Etter- og videreutdanningsstilbudet.

- Satsing i KRUS –katalogen 2018:
- Aktivitetskonferanse KRUS og KDI, 3- 4 mai
- Produkt i utvikling 11-12 september
- Salg- og prissetting 23- 24 oktober
- Sosiale medier som salg- og markedsføringsverktøy 11-12 desember

Øke bruken av kriminalomsorgens behovs- og ressurskartleggingsverktøy – BRIK.

 Kriminalomsorgen
BRIK

Startside Statistikk ▾ Hjelp ▾

Søk / Bjørn Larsen / Kartlegging ✔ Alle endringer er lagret.

Datagrunnlag

Generell informasjon

Boforhold

Økonomisk situasjon

Utdanning / arbeid / sysselsetting

Privat sosialt nettverk

Fysisk helsetilstand

Psykisk helsetilstand

Bruk av alkohol

Bruk av narkotiske stoffer og medikamenter

Aggresjon og bruk av vold eller trusler

Avhengighetsbehandling

Deltakelse i program i kriminalomsorgen

Gjenoppretting

Offer for aggresjon og bruk av vold

Egenvurdering

Generelt inntrykk av kartleggingssamtalen

Utdanning / arbeid / sysselsetting Reservasjon

Hva er domfeltes høyeste fullførte utdanning?*

Beskriv høyeste fullførte utdanning

Er det ønske om ytterligere utdanning?*

Ja
 Nei
 Reservasjon

Er domfelte sysselsatt utenfor kriminalomsorgen i dag?*

Er domfelte selv fornøyd med sin sysselsetting?*

Ja
 Nei
 Reservasjon

Forventer domfelte å være sysselsatt ved fullført straffegjennomføring?*

Ja
 Nei
 Vet ikke
 Reservasjon

Strategi for kvinner i varetekt og straffegjennomføring 2017-2020

Delmål:

1. Kvinner i fengsel skal være atskilt fra menn i egne fengsler/avdelinger
– organisering og infrastruktur.
2. Synliggjøring av kvinner som gjennomfører straff.
Kvinneansvarlig i fengsler med begge kjønn, synliggjøring i rapporter, statistikk.
3. Tilrettelegging av innholdet.
Kjønnene mest mulig atskilt vs. hvordan få et bredt aktivitetstilbud til kvinnene?
4. Sikkerhet og sårbarhet.
5. Kompetanse om kvinnelige innsatte og domfelte.
Kvinnekonferanse i desember 2018.

Overdosedødsfall i dagene etter løslatelse

Innsatte med omfattende stoffproblemer har en forhøyet risiko for å dø av overdose de fire til seks første ukene etter løslatelse.

De fleste overdosedødsfall skjer **de første dagene etter løslatelse** fra fengsel og utskrivning fra behandlingsinstitusjon.

Nasjonal overdosestrategi (2014-2017) «Ja visst kan du bli rusfri, men først må du overleve».

Tiltakene laget av en ekspertgruppe fra kriminalomsorgen og helsetjenesten.

Prosjektet overført til Kriminalomsorgens høgskole og utdanningscenter (KRUS) i 2016 med midler fra Helsedirektoratet.

KRUS implementerer tiltakene ved hjelp av en læringsnettverksmodell med 6 opplæringsdager årlig.

Tiltak for å redusere overdosedødsfall

4 kunnskapsbaserte tiltak implementeres i fengslene:

- Innkomstsamtale med helse- og omsorgstjenesten i fengsel.
 - Informasjon om overdoserisiko og livredning.
 - Løslatelsessamtale, enten i gruppe eller individuelt.
 - «Time i hånden». Konkrete avtaler med helsetjenesten, sosialtjeneste, kommune eller andre ved løslatelse.
-
- Pilotfengsler 2015/ 2016: Trondheim, Bergen og Hedmark, avd. Bruvoll.
 - Prosjektfengsler 2017: Arendal, Stavanger, Sem, Halden, IØF Trøgstad, Nordre Vestfold.
 - Prosjektfengsler 2018: Tromsø, Telemark Skien, Bodø, Vestoppland , IØF Eidsberg, Sandeid